

Spis treści

Wstęp	13
Rozdział 1. Pojęcia, teorie i modele dotyczące rynku pracy	15
1.1. Definicje	15
1.2. Wskaźniki opisujące rynek pracy	18
1.3. Wybrane koncepcje dotyczące rynku pracy	24
1.3.1. Teoria neoklasyczna	24
1.3.2. Teoria J.M. Keynesa	25
1.3.3. Ordoliberalizm a rynek pracy	26
1.3.4. Teoria kapitału ludzkiego	27
1.3.5. Teorie segmentacji rynku pracy	28
1.3.6. Teoria wolnego rynku (doskonałości rynkowej, niezawodności mechanizmów rynkowych) M. Friedmana	30
1.3.7. Teoria poszukiwań i dopasowania	30
1.4. Sztywne i elastyczne, formalne i nieformalne rynki pracy. Zrównoważony rynek pracy – w teorii i w praktyce	32
1.4.1. Sztywny i elastyczny rynek pracy w teorii i w praktyce	32
1.4.2. Formalny i nieformalny rynek pracy	32
1.4.3. Zrównoważony rynek pracy	33
1.5. Współczesne rynki pracy	34
1.5.1. Trendy na rynkach pracy	34
1.5.2. Czynniki determinujące sytuację na rynku pracy	34
1.6. Kapitał ludzki i kapitał społeczny	36
1.6.1. Kapitał ludzki	36
1.6.2. Kapitał społeczny	37
1.6.3. Zaufanie a rynek pracy	39
1.6.3.1. Koncepcje zaufania. Zaufanie w skali makro	39
1.6.3.2. Zaufanie w skalo mikro	42
1.6.3.3. Pracodawca godny zaufania. Najlepsi pracodawcy	44
1.6.4. Lojalność w organizacji	46
1.6.4.1. Lojalność pracowników. Zrównoważone zaangażowanie	46

1.6.4.2. Lojalność organizacji	50
1.7. Modele rynku pracy	51
1.7.1. Model „albo-albo”	52
1.7.2. Model <i>flexicurity</i> . Teoria i praktyka elastycznego rynku pracy ..	52
1.7.3. Geograficzne rynki pracy w Europie	56
1.7.4. Polityczne rynki pracy	57
1.8. Zmiany na rynku pracy. Czasy niepewności, turbulentnych zmian, chaosu	58
Rozdział 2. Europejski (unijny) rynek pracy	60
2.1. Filary rynku pracy Unii Europejskiej	61
2.1.1. Początkowe założenia europejskie dotyczące rynku pracy	62
2.1.2. Strategia lizbońska	62
2.1.3. Nowa Strategia „Europa 2020”	64
2.1.4. Strategie, programy, inicjatywy europejskie i polskie odnoszące się do rynku pracy	65
2.1.5. Międzynarodowe standardy pracy	67
2.2. Światowe, europejskie i polskie organizacje i instytucje rynku pracy ...	68
2.2.1. Organizacje i instytucje światowego i unijnego rynku pracy	68
2.2.2. Organizacje i instytucje rynku pracy w Polsce	71
2.2.3. Inne organizacje powiązane z polskim rynkiem pracy	73
2.3. Organizacje pracodawców w Polsce i w UE	74
2.4. Partycypacja pracowników. Organizacje pracowników w Polsce i w UE	76
2.4.1. Organizacje związkowe i uzwiązkowienie w Polsce	79
2.4.2. Organizacje związkowe i uzwiązkowienie w krajach Unii Europejskiej	82
2.4.3. Rady pracownicze	85
2.5. Dialog społeczny. Rokowania zbiorowe – negocjowanie warunków pracy i płacy (<i>collective bargaining</i>)	88
2.5.1. Cel i warunki prowadzenia dialogu społecznego	88
2.5.2. Rokowania zbiorowe – negocjowanie warunków pracy i płacy – <i>Collective bargaining</i>	91
2.6. Bariery rynku pracy	94
2.7. Rynki pracy jutra – wyzwania dla świata, dla UE i jej państw członkowskich	96
Rozdział 3. Zatrudnienie w UE i w Polsce	99
3.1. Zatrudnienie ogółem – państwa o najniższym i najwyższym wskaźniku zatrudnienia	99

3.2. Zatrudnienie i aktywność zawodowa według płci pracowników w UE i w Polsce	101
3.3. Kobiety na stanowiskach kierowniczych w wybranych krajach UE i w Polsce	104
3.4. Zatrudnienie według wieku – pracownicy starsi na rynku pracy w krajach UE i w Polsce	106
3.4.1. Wiek emerytalny w krajach UE i w Polsce	109
3.4.2. Stereotypy związane z zatrudnianiem starszych pracowników ..	114
3.4.3. Wybrane polskie programy rynku pracy dla osób starszych	118
3.5. Zatrudnienie według wieku – ludzie młodzi na rynku pracy w krajach UE i w Polsce	119
3.6. Zatrudnienie według wykształcenia pracowników	122
3.7. Zatrudnienie według sektorów gospodarki w krajach UE i w Polsce ..	128
3.8. Zatrudnienie w sektorze publicznym w krajach UE i w Polsce	132
3.9. Zatrudnienie w województwach w Polsce	136
3.10. Zatrudnienie według statusu zatrudnionych na rynku pracy	138
3.11. Samozatrudnienie w UE i w Polsce	140
3.12. Franczyza w Polsce i w wybranych krajach UE	143
3.13. Przedsiębiorczość na rynku pracy	146
3.14. Wolność gospodarcza i jej wpływ na rynek pracy – państwa UE i Polska	150
3.15. Migracje w poszukiwaniu pracy w UE. Polacy w pracy za granicą. Cudzoziemcy w Polsce	154
3.15.1. Migracje zarobkowe w UE	154
3.15.2. Polacy w pracy za granicą	159
3.15.3. Cudzoziemcy pracujący w Polsce	163
3.15.4. Praca nielegalna w krajach UE i w Polsce	165
3.16. Zatrudnienie według czasu pracy	167
3.16.1. Czas pracy w wybranych państwach członkowskich UE	168
3.16.2. Roczny czas pracy i dni wolne od pracy	169
3.17. Niestandardowe zatrudnienie. Umowy w niepełnym wymiarze czasu pracy – umowy na część etatu	172
3.18. Niestandardowe zatrudnienie. Umowy na czas określony (terminowe)	175
3.19. Niestandardowe zatrudnienie i problem prekariatu	179
3.20. Oczekiwania pracodawców i pracowników/kandydatów – indeks rozbieżności	181
3.20.1. Oczekiwania pracodawców wobec przyszłych pracowników ..	182
3.20.2. Oczekiwania kandydatów do pracy wobec przyszłej pracy i pracodawców	185
3.21. Zatrudnianie menedżerów	188

3.21.1. Menedżerowie w korporacjach międzynarodowych	188
3.21.2. Zatrudnienie menedżerów w Polsce – kontrakty	189

Rozdział 4. Wynagrodzenia i koszty pracy w państwach UE i w Polsce

4.1. Płaca godziwa. Płaca minimalna w UE i w Polsce. Płaca sprawiedliwa	191
4.2. Średnie płace w UE i w Polsce	197
4.2.1. Przeciętne wynagrodzenie w Polsce według sektorów gospodarki	200
4.2.2. Przeciętne wynagrodzenia według rodzaju wykonywanej pracy, branży, stanowiska i rodzaju własności formy	201
4.2.3. Średnie wynagrodzenia kobiet i mężczyzn w UE i w Polsce ...	203
4.2.4. Średnie wynagrodzenia według wieku pracowników	205
4.3. Wypłata wynagrodzeń w Polsce	209
4.4. Koszty pracy w UE i w Polsce	210
4.4.1. Godzinowe koszty pracy w UE i w Polsce	211
4.4.2. Pozapłacowe koszty pracy w UE	213
4.4.3. Pozapłacowe koszty pracy w Polsce. Obciążenia pracodawców ..	215
4.4.4. Klin podatkowy	216
4.5. Wynagrodzenia menedżerów	218
4.5.1. Sposoby kalkulowania wynagrodzeń menedżerów	218
4.5.2. Wysokość wynagrodzeń menedżerów w Polsce	220
4.5.3. Wynagrodzenie menedżerów w spółkach Skarbu Państwa	222
4.5.4. Wynagrodzenia menedżerów w wybranych krajach UE	224
4.5.5. Wynagrodzenia pracowników i menedżerów pracujących za granicą	227
4.5.6. Odprawy menedżerskie	228
4.6. Nierówności dochodowe w UE i w Polsce	229
4.6.1. Koncepcje nierówności dochodowych	230
4.6.2. Nierówności dochodowe w praktyce	231
4.6.3. Nierówności dochodowe w Polsce, wg danych krajowych	237
4.7. Wydajność pracy i jej wpływ na inne czynniki kształtujące rynek pracy	238

Rozdział 5. Bezrobocie i bierność zawodowa

5.1. Teorie bezrobocia	244
5.1.1. Klasyczna teoria bezrobocia	244
5.1.2. J.M. Keynes i jego zwolennicy a koncepcja bezrobocia	244
5.1.3. Współczesne koncepcje bezrobocia	245
5.2. Gdzie znika praca. Główne przyczyny bezrobocia	247
5.3. Rodzaje bezrobocia	249
5.4. Pomiar bezrobocia	250

5.3. Bezrobocie w krajach UE	253
5.3.1. Bezrobocie ze względu na czas trwania	256
5.3.2. Bezrobocie w UE w zależności od płci	258
5.3.3. Bezrobocie wśród młodzieży w państwach UE	259
5.3.3.1. Obiegowe opinie i fakty o bezrobociu młodych w UE ..	260
5.3.3.2. Bezrobocie młodych w państwach członkowskich UE i w Polsce	262
5.3.2.3. Co dalej z bezrobotną młodzieżą. Analizy Międzynarodowej Organizacji Pracy 2013	265
5.3.2.4. Programy i sposoby ograniczania ogólnego bezrobocia w Polsce	267
5.4. Gdzie jest praca?	269
5.4.1. Outsourcing w UE i w Polsce. Centra usług wspólnych	270
5.4.1.1. Outsourcing	270
5.4.1.2. Centra usług wspólnych	275
5.4.2. Specjalne strefy ekonomiczne (SSE)	276
5.4.3. Zawody regulowane w krajach UE i w Polsce. Deregulacja zawodów w Polsce	280
Rozdział 6. Zamożność i bieda w państwach UE i w Polsce	285
6.1. Zamożność w państwach UE	285
6.2. Ubóstwo w państwach UE	293
6.3. Ubóstwo w Polsce	297
Zakończenie	299
Bibliografia	305
Spis tabel	321
Spis rysunków	323
Spis wykresów	325